İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN RESİMLERİNE HENRİ MATİSSE'NİN ESERİNİN ETKİLERİNİN RENK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Oğuz YURTTADUR
Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü, oguzyurttadur@gmail.com, ORCID NO: 0000-0001-7951-3834

Tuğba BAYRAKDAR
Trakya Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, tugbabayrakdar@trakya.edu.tr ORCID: 0000-0002-7972-6722

Aylin GÜRBÜZ
Doç. Dr., Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, aylingurbuz22@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7258-199X

Yurttadur, Oğuz; Bayrakdar, Tuğba ve Aylin Gürbüz. "İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Resimlerine Henri Matisse'nin Eserinin Etkilerinin Renk Açısından İncelenmesi". Sanat Eğitimi Dergisi, 10/2 (2022 Güz): s. 125–142. doi: 10.7816/sed-10-02-02

ÖZ

Çocuklar hakkında fikir sahibi olmada resimlerin yeri oldukça büyüktür. Sanat eğitimi çocukların özellikle duyguları ve düşüncelerini anlamamız açısından yol göstereceği gibi, hayal dünyası hakkında da bize bilgiler vermektedir. Her yaş grubunda farklılaşan resimler, 6-12 gruplaşma dönemindeki çocuklarda resim çizebilme ve gerçeği fark etme becerisi fizyolojik özelliklere bağlı kalarak gelişmektedir. Buna bağlı olarak da renk algısı, rengi fark etme ve birbirinden ayırt etme açık bir şekilde görülmektedir. Çocuğun yaşı büyüdükçe buna bağlı olarak çocukların renk tercihleri de yaşa göre farklılık göstermektedir. Gruplaşma döneminde olan çocuk gerçeği ve çevreyi fark etse de renk tercihleri açısından kendi hayalindeki renkleri kullanmaktadır. Bu araştırmanın temel amacını, İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerine Henri Matisse'nin eserinin etkilerinin renk açısından incelenmesi, gruplaşma dönemindeki 9-12 yaş grubundaki öğrenciler arasında, bir sanatçının eserinin siyah-beyaz hali yansıtıldığında öğrencilerin hangi renkleri seçeceğinin değerlendirilmesidir. Araştırmada renk tercihleri açısından Henri Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eseri seçilerek, siyah-beyaz olarak öğrencilere uygulama öncesi sunulmuştur. Öğrencilerin resimlerinde seçtikleri renkler; yaş, cinsiyet ve aynı yaş grubunda farklı okuldaki öğrenciler arasında karşılaştırma yapılarak değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın yöntemi, deneysel modelli olup çalışma grubu, 2 ayrı grupta ele alınmıştır. Deney gruplarında yer alan 1. grupta 16 kişiye 40 dakikalık konu anlatımı yapılmış, kontrol grubu olan 2. grupta ise konu anlatımı yapılmadan 19 öğrencinin resimleri üzerinden renk tercihlerine bakılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubu, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Sakarya ilinin Sapanca ilçesinde bulunan Kemal Yener İlköğretim Okulu'nda birinci kademede öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinden ve Sapanca İlköğretim Okulu'nda bulunan 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışma grubunun 21'i kız, 14'i erkek olmak üzere toplam 35 öğrenciye uygulama yaptırılmıştır. Resimlerde renk seçimleri üzerine yapılan incelemeler sonucunda araştırmanın sonuç bölümü oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Resimleri, Sanat, Renk, Matisse

Makale Bilgisi:
Geliş: 9 Haziran 2022 *Düzeltme: 29 Temmuz 2022* *Kabul: 11 Ağustos 2022*

© 2022 sed. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Sanatın, çocuğun zihinsel canlılığına, bilgisini geliştirerek katkıda bulunduğu tartışılamaz. Çocuk resimde kendini ve çevresini anlatır (Kılıç, 2002). Her çocuk resimlerini bir engellemeye takılı kalmadan kendi dürtüleriyle oluşturur. Çocuklar resimlerinde hayal dünyalarıyla tanışma fırsatı yakalayıp bizlere de dünyalarını açmaktadır. Her çocuk kendi algılama biçimiyle dünyadaki nesneleri resmine yansıtır. Çocuklarda yaş arttıkça algı ve farkındalık düzeyine bağlı olarak hayal dünyasından gerçekliğe bir geçiş sağlanmaktadır. Sanatın yeri okul öncesinden itibaren çocuklarda etkin bir şekilde önemliliğini korumakta ve çocukları olumlu yönde desteklemektedir. Çocukta zekâ ve yaratıcılık aynı oranda geliştiğinde ve birbirini desteklediğinde çocuklardaki akademik başarı ve olayları çözme becerilerinin geliştiği bilinmektedir. Çocuğun sanatla ilişki kurduğunu ve yaratıcılıkla geliştirmesinin önemi günümüzde hala yerini korumaktadır. 20. yüzyıl başlarından bu yana sanat eğitimi kavramı kaplamsal ve genel bir deyişle, güzel sanatların tüm alan ve biçimlerini içine alan okul içi ve okul dışı sanat eğitimleri tamamlamaktadır (San, 2017 s. 23). Okul içindeki etkinlikler harici gerçeklik dönemindeki çocuklara okul dışı sanat eğitimleri de önem taşımaktadır. Gerçeklik dönemindeki çocuklar (9-12 yaş) toplumun bir parçası olduğundan haberdardır. Bu durum da çocukların resimlerine yansımaktadır. Bu dönemdeki çocukların daha ayrıntılı çizimler yaptığı kendisini arkadaşlarının içinde ve gerçekçi bir şekilde resimlerini çizdiğini görmekteyiz. Bu dönemde çocuklar kendi kişiliklerini resimlerine yansıtır ve kendilerini bulma çabası içindedirler. Her çocuğun çevresiyle olan ilişkilerini keşfetme ihtiyacı bu dönemde daha açık bir şekilde görülmektedir. Bu dönemde çevre çocuk için büyük önem taşımaktadır. Çocukların sanatta desteklenmesi için yeterli düzeyde sanata teşvik etmek ve destek olmaktır. Rengin ruhsal etkisi kendisini algılayabilecek kişilerde bir "ruhsal titreşim"e neden olmaktadır. İşte bu durumda ilk etki; fiziksel etki de asıl yerini bulur ve ruha denk ulaşıp tam kalıcı etkisini gösterip, ruhsal boyuta dönüşen yanını ortaya koymaktadır (Eroğlu, 2020, s. 56). 17. yüzyıl bilginlerinden Isaac Newton, güneş ışığını bir prizmadan geçirip beyaz bir perde üzerine yansıtır ve beyaz ışık demetinin kırılıp yansıdığında yedi renge ayrıştığını gözler. Newton'un gerçekleştirdiği bu deney, cisimlerin bize değişik renklerde görünmesinin nedenini açıklar. Işık dalgaları herhangi bir yüzeye düştüğünde bunların bir bölümü yüzey tarafından yutulur, bir bölümü de geri döner bir başka değişle yansır. İşte bu yutulan ışık rengi oluşturur. Her ışığın dalga boyu farklıdır ve bu farklılık da renkleri meydana getirir (Üner, 2010, s. 96). Bu araştırmada, İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerine Henri Matisse'nin eserinin etkilerinin renk açısından incelenmesi sorgulanan gerçeklik 9-12 yaş grubundaki öğrenciler arasında, bir sanatçının eserinin siyah-beyaz hali yansıtıldığında öğrencilerin hangi renkleri seçeceğinin tespit edilmesi araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Araştırmada renk tercihleri açısından Henri Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eseri seçilerek, siyah-beyaz olarak öğrencilere uygulama öncesi sunulmuştur. Öğrencilerin resimlerinde seçtikleri renkler; yaş, cinsiyet ve aynı yaş grubunda farklı okuldaki öğrenciler arasında karşılaştırma yapılarak değerlendirilmiştir.

Henri Matisse ve "Büyük Kırmızı İç Mekân" İsimli Eseri

Matisse, Fransa'nın kuzeyinde dünyaya gelmiştir. Sanatçı ileriki yıllarda bir avukatın yanında katiplik yapmış ve Julian Akademisi'nde ders almaya başlamıştır. Ressam olmak için 1891 yılında Paris'e yerleşmeye karar vermiştir. 1908 yılında yayınlamış olduğu makalesinde sanatçı kendi resimlerini yorumlamıştır. Sanatçının "Bir Ressamın Notları" isimli makalesi "Resimlerimdeki tüm düzenlemeler belli bir anlam taşır. Figür ya da nesnelerin bulunduğu yerler ve boşluk, yani her şeyin bir rolü vardır" der (Farthing, 2011, s. 598). Bunun yanı sıra "Kırmızının olduğu yerde Fovizm vardır" diyen sanatçı, akımın dolambaçsız anlayışı özlü olarak ifade ederek, onun zamanla Fovizm öncüsü konumuna yükselmesi, çağdaşlarının ve araştırmacıların böyle bir fikri sürekli işleyerek kökleştirmesinin bir sonucu olmuştur. Bir dönem yaptığı çalışmalarda İzlenimcilerden Cezanne'a kadar uzanan öncellerinin tekniklerinde ne kadar ustalaştığını gözler önüne sermektedir (Charles, Manca, Mcshane, Wigal, 2011, s. 409).

Resim 1: Matisse " Büyük Kırmızı İç Mekân ",
1948, Tuval üzeri Yağlı Boya (Aageson, Rabinow, 1952, s. 64).

Resim 1'de yer verilen Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" eserinde görüldüğü gibi eser bir iç mekânda iki tuval, iki masa, bir sandalye, hayvan figürleri ve çiçekli vazolarla resmedilmiştir. Matisse'nin resimlerinde parlak, belirgin ve ana renkler hâkimdir. Renklerdeki parlaklık ve belirginlik modern renk fikirlerinin gelişmesine sebep olmuştur. Bu eserlerde önemli olan rengin ve doku yoluyla bir anlatım biçimidir. Fovizm akımının öncüsü olan Matisse'nin eserleri renk ve doku bakımından büyük dönemin eserleri arasından büyük ilgi toplamıştır. Sanatçı genellikle iç mekân çalışmalarında, pencerelerden ya da balkon kapısından görünen bir dış mekâna yer vermiştir. Resimlerinde fırça tekniğini tercih eden sanatçı boyayı incelterek kullanmıştır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmada kullanılan bilimsel yöntem hakkında bilgiler verilerek, evren ve örneklem ele alınmıştır. Araştırmada belirlenen örneklem ile birlikte verilerin toplanması ve incelenerek değerlendirilmesi açıklanmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın yöntemi, deneysel modelli araştırma yöntemidir. "Deneme modelleri, neden- sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlemlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir." (Karasar, 2014). Çalışma grubundaki katılımcılar, 2 ayrı grupta ele alınmıştır. Deney gruplarından 1. grupta 16 öğrencinin 40 dakikalık konu anlatımı yapılmış ve kontrol grubu olan 2. grupta konu anlatımı yapılmadan 19 öğrencinin resimleri üzerinden renk tercihlerine bakılmıştır. Araştırmada resimler seçilerek örnek çalışmalar yer almıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmada renk tercihleri açısından Henri Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eseri seçilerek, siyah-beyaz olarak öğrencilere uygulama öncesi sunulmuştur. Öğrencilerin eser rengi hakkında bilgi sahibi olup olmadığı önceden tespit edilerek bu uygulama yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubu, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Sakarya ilinin Sapanca ilçesinde bulunan Kemal Yener İlköğretim Okulu'nda birinci kademede öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencilerinden ve Sapanca İlköğretim Okulu'nda bulunan dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. 21'sı kız, 14'i erkek olmak üzere toplam 35 öğrenciye uygulama yaptırılmıştır. Uygulama İlköğretim okullarının Görsel Sanatlar dersinde yaptırılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılabilmesi için öncelikle okullardan; okulun müdürleri ve görsel sanatlar dersi öğretmeni ile görüşülerek, çalışma grubundaki öğrencilere uygulama yaptırılacak resimler ile ilgili bilgiler verilmiştir. Okulların Görsel Sanatlar dersi sınıfı; uygulamanın sağlıklı bir ortamda yapılması için kontrol edilmiş, sınıfta öğrencilerin birbirlerini rahatsız etmeden ve yaptıkları resimleri görüp etkilenmeden resim yapmalarına olanak sağlanmıştır. Araştırmacı, uygulama öncesinde çalışma grubundaki öğrencilere yapacağı uygulama ile ilgili bilgi vermiştir. Araştırmacı tarafından öğrencilere sanatçının renk tercihleri açısından "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eseri siyah-beyaz olarak yansıtılmıştır. Öğrencilerin resimlerini bir ders saati süresinde yapmaları sağlanmıştır. Ders sonunda yaptırılan resimler incelenerek değerlendirilmiştir.

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Resimlerine Henri Matisse'nin Eserinin Etkilerinin Renk Açısından İncelenmesi

Araştırmanın bu bölümünde, İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerine Henri Matisse'nin eserinin etkilerinin renk açısından incelenmesi renk konusu hakkında bilgi verilen ve verilmeyen iki ayrı grup olarak incelenmiştir. Öncelikle renk konusu hakkında eğitim verilen grubun resimleri ele alınmıştır. Görsel Sanatlar dersinde gerçekleştirilen uygulamada 23 öğrenciden 19 öğrenci ders katılmış 2 öğrenci gönüllülük esasına bağlı olarak yapmak istemediğinden resim yapmayarak çıkarılmıştır. 19 öğrenciden de 16 öğrencinin resimleri ele alınmıştır.

Çocuk Resimleri 1. Grup Değerlendirme

Sakarya ilinde ilköğretim okulunun görsel sanatlar dersinde gerçekleştirilen uygulamada çalışma grubunda 23 öğrenci belirlenmiştir. 23 öğrenciden 19 öğrenci ders katılmış 2 öğrenci gönüllülük esasına bağlı olarak yapmak istemediğinden resim yapmamıştır. 19 öğrenciden de 16 öğrencinin resimleri ele alınmış ve 1. Grup olarak eğitim verilenler değerlendirilmiştir.

Resim 2: 9 yaş, erkek, çalışma 1

Resim 3: 10 yaş, kız, çalışma 2

Resim 2'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturulmuştur. Resmin tamamı göz önünde bulundurulduğunda resmin orta alt kısmında kompozisyonunu yerleştirmiş bulunmaktadır. Resimde kurşun kalemle çizilmiş ünlü eserin orijinali ile karşılaştırıldığında öğrencinin resmi yüzeye daha küçük çizilmiştir. Orta kısımda bulunan pencereleri birini sarı birini mavi renkte çizmiştir. Alt kısımlardaki iki masa ve sandalye, çiçekler, en alt kısımda duran mavi renkte köpek resmi görülmektedir. Öğrenci eserin siyah beyaz şekilde gördüğü gibi çizmiş ve kendi seçtiği renkleri resminde uygulamıştır. Resimde kullanılan renkler sırasıyla, açık mavi, sarı, yeşil, kahverengi, mor ve mavinin tonları olarak yer almaktadır. Renk çeşitliliği resimde görülmektedir. Kompozisyon alt kısımda etkin olarak yerleştirilmiştir. Resme baktığında ne hissettiğine ise "kara" olarak yanıt vermiştir. Öğrencinin çalışmasında renklerin çeşitliliği dikkati çekmektedir. Bazı objeleri eksik olarak çizen öğrenci gerçek resim anlayışından uzak renklerini yerleştirmiştir. Kahverengi ve sarı renklerinin etkinliği resimde egemendir. Resimdeki oran orantıyı veya kompozisyonu daha çok orta alt kısımda yer aldığı öğrenci normalden daha küçük çalışmış ve bazı detayları atlamıştır. Resimde arka plan herhangi bir renge boyanmamış renk sadece obje ve figürler üzerinde uygulanmıştır. Öğrencinin resmine baktığında duygu bakımından bağdaştırdığı ismi "kara" olarak belirtmiştir. Resim 3'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, ilk önce kurşun kalemle görüldüğü gibi, resmin sol üst ve orta köşesine yerleştirilmiştir. Yukarıdaki boşluk örnekteki sanat eseriyle aynı yerde bulunmaktadır. Öğrencinin resminde kurşun kalemle çizilmiş sadece iki renkte renk kullanımı yapılmıştır. Çizgisel çizilen resimde sadece kurşun kalem etkisi görülmektedir. Sol üst kısımda çizgisel şekilde resmettiği resminde sağ kısımda da eserde görülen tuvalin aynısını çizme etkisi görülmektedir. Arka planda renk kullanımı görülmemektedir. Renk kullanımı sadece masanın üstündeki vazo ve bitkiyle verilmektedir. Öğrencinin resim çizerken hissettiği kavram "mutluluk" ve çalışmasına verdiği isimse "karakalem" dir. Pembe renk kullanımı genellikle kız çocukların tercih ettiği renk olmakla beraber, kız çocuklarının resimlerinde rastlanmıştır.

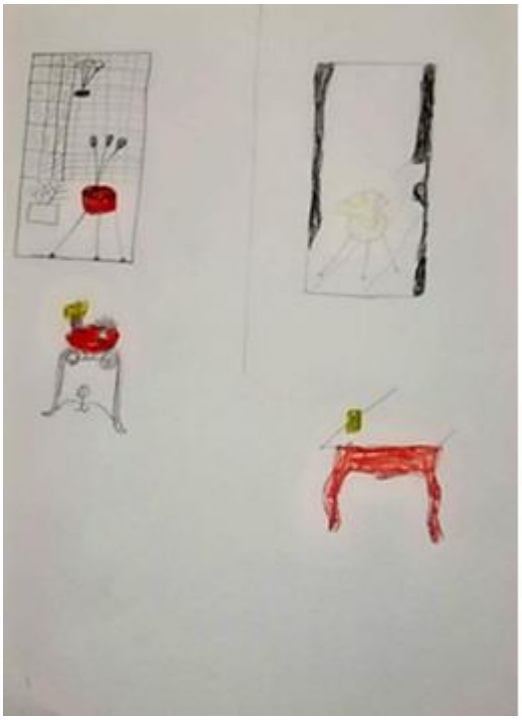

Resim 4: 10 yaş, kız, çalışma 3

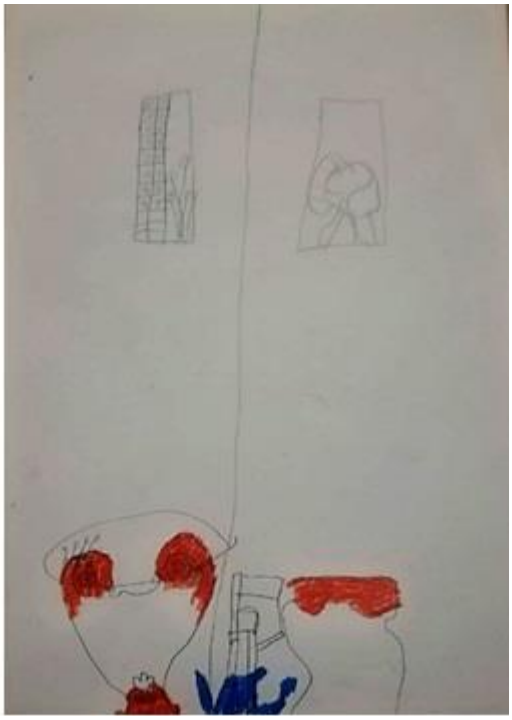

Resim 5: 10 yaş, erkek, çalışma 4

Resim 4'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, eserdeki gibi yansıtmaya çalışmaktadır. Arka planda kâğıt kendi renginde bırakılmış ve renk kullanımı açısından belirli renkler kullanılmıştır. Öğrencinin kompozisyondaki espas kullanımı eserin kendisinden daha küçük olup daha renksiz yansıtılmıştır. Sol üst kısımdaki çizgisel detaylar ve kahverengi renk kullanımıyla tablo oluşturulmuştur. Resim eserdeki gibi kurşun kalemle ortadan ikiye bölünmüştür. Sağ köşede bulunan siyah ve beyaz renklerle renklendirilmiş kurşun kalem üzerine boyanmıştır. Resimdeki iki masa çapraz şekilde konumlandırılmış, belirli kısımları üçüncül tonlardaki kahverengi rengi uygulanmıştır. Resimde kullanılan renkler kırmızımsı kahverengi, sarı, siyah ve beyaz renkleri görülmektedir. Resimde kompozisyon üst kısımda konumlandırılmıştır. Oldukça sade bitirilmiştir. Çiçekler, hayvan figürleri, nesnelerin bazıları çizilmemiş bulunmaktadır. Resim 5'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını oluşturmuştur. Öğrenci eserin kendisindeki etkilerini çizerken üstten boşluk bırakmış ve bazı nesneleri eksik çizmiştir. Tuval resminin yukarısındaki boşluk esere oranla az figür ve nesnelerle oluşturulmuştur. Alt kısımdaki figür ve nesne kompozisyonu alt kısımda toplanmış öğrenci renkleri kahverengi ve mavi ile renklendirmiştir. Kâğıdını ortadan ikiye bölen ve ortadaki kısmı boş bırakan öğrenci esere göre kompozisyonu daha sade tutmuştur. Renk kullanımındaki sadelik eserin siyah-beyaz görüntüsünden kaynaklanabileceği gibi renk tercihleri de duygu durumları hakkında bilgi vermektedir. Öğrencinin resmi çizerken tanımladığı kavram "mutlu" ve resmin ismi de "çiçekli dünyam" olarak adlandırmıştır.

Resim 6: 9 yaş, kız, çalışma 5

Resim 7: 9 yaş, erkek, çalışma 6

Resim 6'da görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci resmini konusuyla benzer şekilde, mekânın içinde ve iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Tuval resminin yukarıdaki boşluk esere göre fazla az figür ve nesnelerle oluşturulmuştur. Öğrenci resminde yukarıda iki tuval, masayı uzun görerek, sandalyede deneysel perspektife yer verilmiştir. Öğrenci resmini, renklerle, ön- arka plan ilişkisi ve derinlik vererek, resme az da olsa perspektif kazandırmıştır. Öğrenci resminde, perspektif, ön- arka plan ilişkisi uygulamıştır. Resmine, ana renklerden mavi, siyah, yeşil ve sıcak renklerden, turuncu egemen olmuştur. Ara renklerden yeşil tonlarını ve turuncu uygulanmıştır. Sırasıyla kullanılan renkler, mavi, yeşil, açık pembe, turuncu, kahverengi ve kurşun kalem kullanımı sadece sandalyede görülmektedir. Masanın ayaklarına renklerle konturlar geçmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "renkli dünyam" resme baktığında hissettiği ise "mutluluk" tur. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Resim 7'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci resmini, mekânın içinde, ortada konumlayarak ve esere bakarak iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Eserin vurgusu ve kompozisyon ortada toparlanmış, kurşun kalemle sade bir şekilde resmedilmiştir. Tuval resminin yukarıdaki boşluk eserle karşılaştırıldığında az figür ve nesnelerle oluşturulmuştur. Öğrenci resminde ön- arka plan ilişkisini uygulamıştır. Öğrencinin resminde renk kullanımına rastlanmamaktadır. Öğrencinin resmine verdiği isim "renkli oda" resme baktığında hissettiği duygu ise "şaşkınlık" tır.

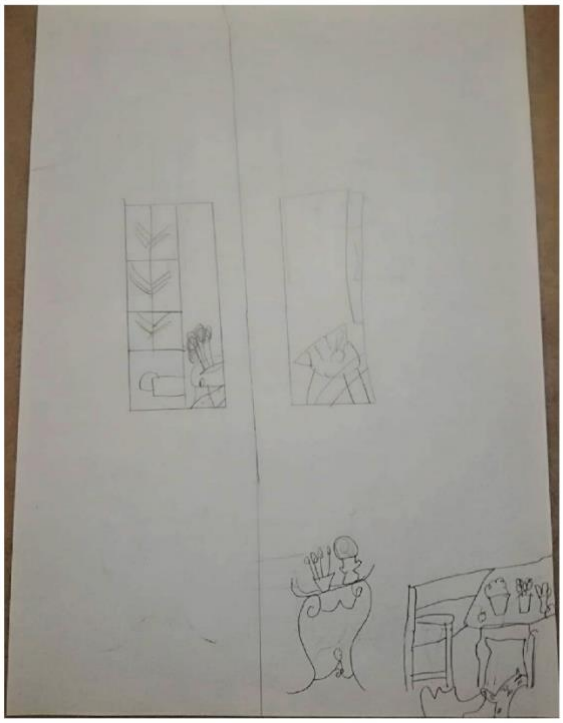

Resim 8: 9 yaş, erkek, çalışma 7

Resim 9: 10 yaş, kız, çalışma 8

Resim 8'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci resmini, mekânın içinde, esere benzer şekilde iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Resim ortadan ikiye bölünmüş, orta kısımda ve iç mekândaki figür ve nesneler sağ alt kısımda toplanmıştır. Tuval resminin yukarıdaki boşluk esere göre daha fazla, kompozisyon açısından sağ alt kısımda oluşturulmuştur. Öğrenci resminde ortada iki tuval, kurşun kalemle çizilmiş perspektif oluşturmuştur. Renk kullanımı görülmemektedir. Eserinde etkisinde kalınarak resim sadece kurşun kalemle çizgisel bitirilmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim ve resme baktığında hissettiği duyguya yanıt vermemiştir. Resim 9' da görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci resmini mekânın içinde, esere benzer şekilde iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Eser ve öğrencinin resmi göz önünde bulunduğunda yukarıdan ortadan ikiye bölünen kâğıtta, iki tuval yan yana çizilmiş, sağ orta alt kısma denk gelecek şekilde de masa ve sandalye konumlandırılmıştır. Sol kısımdaki küçük sehpa resimde çizilmemiş, masa üzerindeki vazolarda da eksikler de bulunmaktadır. Öğrencinin resminde renk kullanılmamıştır. Öğrencinin resmine verdiği isim "kara tablo", resme baktığında hissettiği duygu ise "ürkme" dir. Resimde çizilen nesnelerde perspektif yansıtılamamış ve iç mekân tamamlanamamıştır.

Resim 10: 9 yaş, kız, çalışma 9

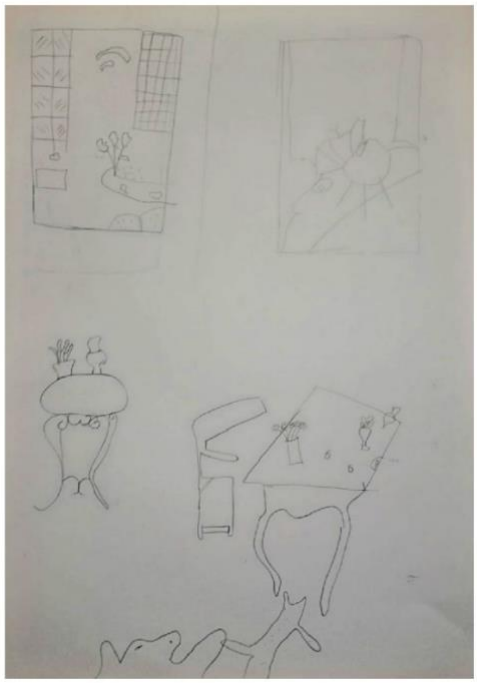

Resim 11: 9 yaş, kız, çalışma 10

Resim 10'da görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci resmini, mekânın içinde, eser benzer şekilde iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrencinin resminde esere göre az figür ve nesnelere yer vermiştir. Nesne ve figürler öğrencinin resminde farklı yerlerde konumlandırılmıştır. Öğrencinin resminde sırayla bakıldığında, yukarıdaki iki tuvalin, biri nesne çizilerek diğeri boş çizilmiştir. Sağ kısımdaki tuvalin altında masa ve sandalye eserdeki konumundan farklı çizilmiştir. Zemin kısmında ve nesneler arasında eserden farklı olarak daha yukarıda kompozisyon kurulmuş, objelerin yeri eserdekinden farklıdır. Öğrencinin resminde eserdekinden farklı olarak sağ kısımdaki tuvalde eklediği çiçekler renklendirilmiştir. Çiçeklerde kullanılan renkler sadece ayrıntıda sarı ve turuncu şeklinde sıcak tonlar kullanılmıştır. Öğrencinin resmi genel olarak kurşun kalemle çizgisel olarak sade bitirilmiştir. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "ev" resme baktığında hissettiği ise "üzgün" dür. Resim 11' de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci resmini, mekânın içinde, eser benzer şekilde iç mekân resmiyle oluşturmaya çalışılmıştır. Kâğıdın üst kısmında ortadan ikiye bölünmüş tuvallerin ikisi eserde olduğu gibi konumlandırılıp, çizgisel bırakılmıştır. Öğrencinin en alt kısmında iki figür, figürlerin üzerinde yer alan masa ve sandalye, üzerindeki çiçekleri ve sehpa üzerinde duran çiçeklerle resmedilmiştir. Eserde görülen her şeyi genel olarak yerleştiren öğrenci renk kullanmamıştır. Öğrencinin resmine verdiği isim "ilgi çekici ve karmakarışık" resme baktığında hissettiği ise "kafa karışıklığı" dır.

Resim 12: 9 yaş, erkek, çalışma 11

Resim 13: 10 yaş, erkek, çalışma 12

Resim 12'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri yerleştirmiş, vazo ve çiçek kısmındaki eksikler hariç her nesneyi oran orantı ile kâğıda oturtmaya çalışmıştır. Kâğıdın iki kısmı siyah çizgiyle ortadan ayrılmıştır. Öğrencinin resminde her nesne siyah kontur çizgisiyle, eserdeki gibi çizilmiştir. Resme bakıldığında üst kısımda iki tuval, sağ kısımda masa, sandalye ve masa üzerindeki vazolar, sol kısımdaki sehpada bulunan çiçek ve sade bir renkle çizilen masa bulunmaktadır. Kontur kullanımı siyah renk tercih edilip eserdeki gibi etki verilmek istenmiştir. Öğrencinin resminde kullanılan renkler, kırmızı, yeşil, mavi, pembe ve sarı'dır. Renkler resmin genelinde değil daha çok nesne ayrıntılarında kullanılmıştır. Hayvan figürü, çiçek ayrıntısı ve masada verilen renkler daha çok gerçeğe uygun çizilmiştir. Sıcak ve soğuk renk kullanımını görmekle beraber siyah konturların baskınlığı resimde renk kullanımını detayla sınırlandırmıştır. Resmin arka planı sade bırakılmış ve renk çeşitliliği açısından sınırlı renk kullanılmıştır. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "üzgün oda" resme baktığında hissettiği ise "üzgün" dür. Resim 13' te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki erkek öğrenci röprodüksiyon çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrencinin resminde görülen iki tuvalin üst kısmında çizilen nesnelerin eksikliği ve alt kısımdaki boşluk resimde eksiklikler olduğunu göstermektedir. Çiçekler, masa, sandalye ve sehpa öğrenci tarafından çizilmemiştir. Resimde tercih edilen renkler sırayla, siyah, sarı, mavi ve kırmızıdır. 2. Tuvalin öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Tuvaldeki bazı objeler Öğrencinin resmine verdiği isim "kara çiçek" resme baktığında hissettiği ise "mutlu" dur.

Resim 14: 10 yaş, erkek, çalışma 13

Resim 15: 10 yaş, erkek, çalışma 14

Resim 14'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrencinin sadece çizgisel olarak kurşun kalemle çizdiği yerlerde renk kullanmadığı görülmektedir. Eserde görülen masa, sandalye ve üzerindeki çiçekler öğrencinin yukarıdaki kısmı kurşun kalemle boyaması dikkati çekmektedir. Öğrencinin resmine verdiği isim "kara çizim" resme baktığında hissettiği ise "mutlu" dur. Resim 15' te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrencinin sadece çizgisel olarak kurşun kalemle çizdiği yerlerde renk kullanmadığı görülmektedir. Eserde görülen masa, sandalye ve üzerindeki çiçekler öğrencinin yukarıdaki kısmı kurşun kalemle boyaması dikkati çekmektedir. Öğrencinin resmine verdiği isim "kara çizim" resme baktığında hissettiği ise "mutlu" dur.

Çocuk Resimleri 2. Grup Değerlendirme

Sakarya İlinde İlköğretim Okulunun Görsel Sanatlar dersinde gerçekleştirilen uygulamada çalışma grubunda 19 öğrenci belirlenmiştir. 21 öğrenciden 2 öğrenci gönüllülük esasına bağlı olarak yapmak istemediğinden resim yapmamıştır. 19 öğrencinin resimleri ele alınmış ve 2. Grup olarak eğitim verilmeyenler değerlendirilmiştir.

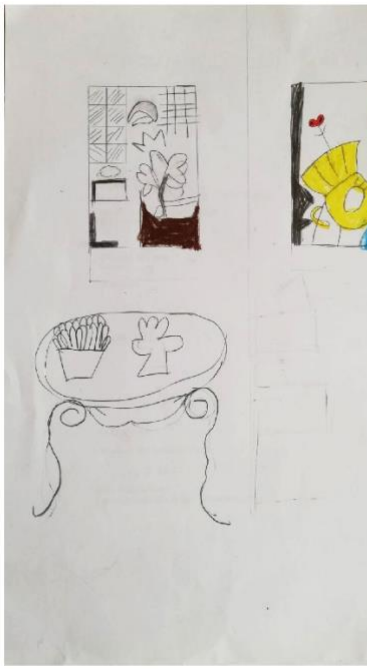

Resim 16: 9 yaş, kız, çalışma 3

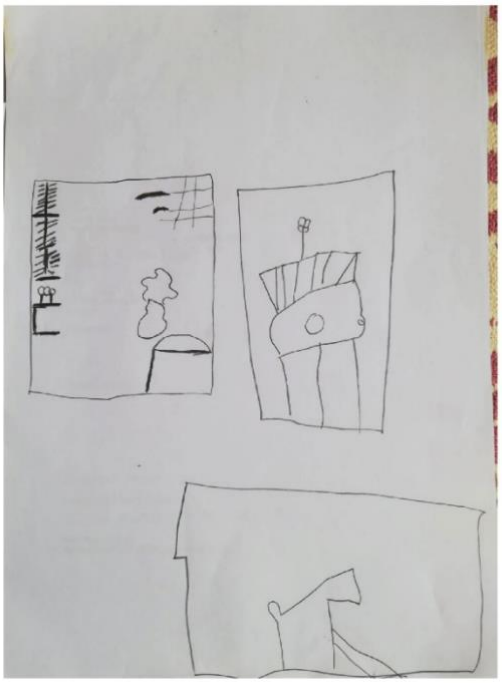

Resim 17: 9 yaş, erkek, çalışma 6

Resim 16'da görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrencinin resmine ilk önce kurşun kalemle başlayıp daha sonrasında renk kullanımını gerçekleştirdiği görülmektedir. Resimde kullanılan renkler kahverengi, sarı ve mavidir. Resimde kullanılan renkler öğrencinin duygu durumu açısından değerlendirildiğinde, kahverengi kullanımı olumsuz durumları nitelendirmektedir. Resimde sarı renk kullanımı sıcak veren etkisi bilindiğinden resimlerde olumlu duygular yansıtmaktadır. Gözlemlerden hareketle sarının sıcak ve huzur verici bir etki yarattığını da söyleyebiliriz. (Goethe, 2020) Ancak sarı rengi detayda kullanmak resmin genelini etkilememiştir. Masa ve masa üzerindeki çiçekleri kurşun kalemle çizen öğrenci bu kısımda renk kullanmamıştır. Öğrencinin resminde eksik kısımlar olduğu ve bazı yerlerin silinip tekrardan çizilmediği dikkati çekmektedir. Öğrencinin resmini Öğrencinin resmine verdiği isim "hayvan barınağı ve petşop" dur. Resim 17' de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında iki tablo, masa ve sandalyeyi kurşun kalemle çizmiştir. Resimde görülen sol üstteki tabloda yerleşim olarak resmin ortasına denk gelen kısımda görülmekte, ikinci duvardaki tabloysa hemen sağında görülmektedir. Alt kısımda dikdörtgen masa basit bir şekilde çizilmiş ve sandalye içinde yer verilmiştir. Öğrencinin resminde bazı nesne ve figürler eksik çizilmiş ve renklendirme yapılmamıştır. Öğrencinin resmine verdiği isim "Picasso" resme baktığında hissettiği ise "mutluluk" dur.

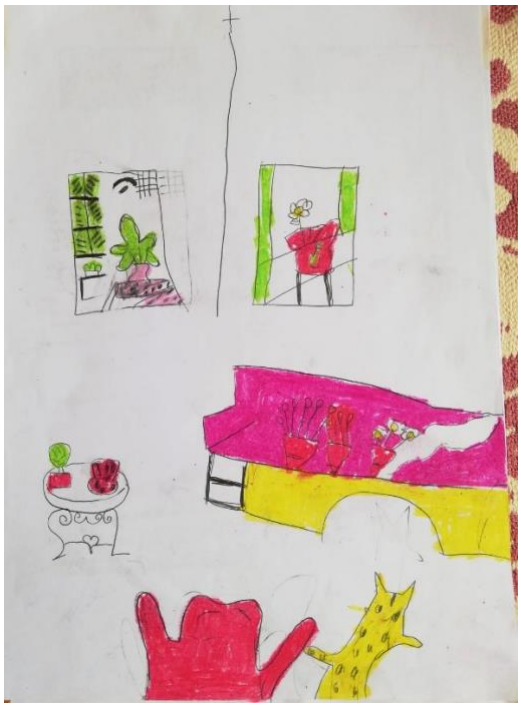

Resim 18: 9 yaş, kız, çalışma 7

Resim 19: 10 yaş, kız, çalışma 8

Resim 18'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri eksik, bazı figür ve objeleri eserdeki nesnelerden daha küçük ve büyük çizilmiştir. Resme ilk başta kurşun kalemle çizilip daha sonra renklendirildiği gözlemlenmiştir. Yukarıdaki boşluk esere göre daha fazla ve tabloların boyutu esere göre daha küçüktür. Tablo 1'de renk kullanımı açısından açık pembe, yeşilin ikincil tonu fıstık yeşili rengi ve kurşun kalem izleri görülmektedir.1. tablo 'da çizgiler, noktalar ve masa üzerindeki vazo çizilmiştir. 2. Tablo' da vazo ve çiçek resmedilmiştir. 2. tabloda kullanılan renkler pembenin koyu tonu, fıstık yeşili rengi ve çiçek üzerindeki sarıdır. 1. Tabloda olduğu gibi 2. Tabloda da esere oranla tablonun daha küçük çizildiği dikkati çekmektedir. Öğrencinin resminin diğer kısımlarında görülen koltuk, masa üzerindeki çiçekler, halı, hayvan figürleri resme oranla daha detaylı çizilmiştir. Eserde görülen çiçekler öğrencinin resminde esere göre daha az çizilmiştir. Sağ orta kısımda görülen sandalye ve masa karışımı figürün, pembenin tonları ve sarı renkleri kullanılmıştır. Masa üzerindeki çiçekler koltuk renginden bir ton daha daha koyudur. Bu nedenle açık ve koyu kontrast nesne üzerinde uygulanmıştır. Öğrenci resminin genelinde sarı, yeşil ve pembe tonları baskın görülmektedir. Öğrencinin alt orta kısımda hayvan figürü sarı boyanmış ve pembe renk boyanan halı görülmektedir. Resimdeki renk tercihleri renklerin tonları ya da geneli ara renklerden oluşmaktadır bu nedenle renk çeşitliliği etkin görülmektedir. Öğrencinin resmin geneli sıcak renklerden oluşmuş ve kız öğrencinin tercih ettiği renkler, kız çocuklarının genel renk kullanımıyla örtüşmekte ve resim renkli bitirilmektedir. Öğrencinin duygu durumu hakkında ağırlıklı olarak sıcak renkler kullanıldığı için olumlu duygular hâkimdir. Öğrencinin tercih ettiği renk kullanımları belirttiği duygu durumunu yansıtmaktadır. Öğrencinin resminde ilk bakıldığında Öğrencinin resmine verdiği isim "sıradan evdeki muhteşem çerçeveler" resme baktığında hissettiği ise "huzur" dur. Resim 19'da görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci röprodüksiyon çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Tablo 1 ve 2 eserde görüldüğü gibi aynı yakınlıkta bir yerleşim göstermektedir. Eserde bulunan masa, sandalye, çiçekler ve kedi figürü öğrencinin resminde eksiktir. Öğrencinin resmi sırayla incelendiğinde, 1 tabloda kurşun kalemle çizilmiş çiçekler, çizgiler ve konturlar, masa ve eserdeki gibi görülen detaylar yer almaktadır. Öğrenci ilk tabloyu yeşilin sarıyla karışımından oluşan tonu ve mavi renkle boyanmıştır. 2. tabloda masa, masanın üzerindeki nesne, arka kısımdaki çiçek önce kurşun kalemle çizilmiştir. 2. Tabloda kullanılan renkler turuncu ve pembedir. Öğrenci 1. ve 2. tabloyu renklendirirken 1. tabloyu soğuk 2. tabloyu ise sıcak renklerden oluşturduğu görülmektedir. Alt orta kısımda hayvan figürünün pembe renklendirdiği görülmektedir. Öğrencinin resminde kullandığı renkler Öğrencinin çizdiği resimde ayrıntılar detaylı çizilmiş ve eksik figürler kalmıştır. Öğrenci resminin geneli zıt kontrastlık oluşturulmuş ve kız öğrencinin tercih ettiği renkler, kız çocuklarının genel renk kullanımıyla örtüşmekte, resim renkli bitirilmektedir. Öğrencinin kullanmayı tercih ettiği renklerden duygu durumunun olumlu olduğu ve resmin arka planını sade kullandığı görülmektedir. Öğrenci'nin resmine verdiği isim "karmaşık tablo" resme baktığında hissettiği ise "karışıklık'dır.

Resim 20: 11 yaş, erkek, çalışma 9

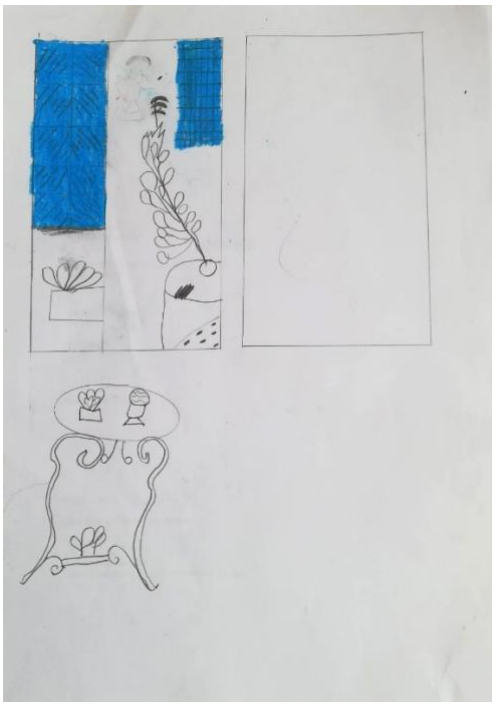

Resim 21: 10 yaş, kız, çalışma 2

Resim 20 'de görüldüğü gibi, 11 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri yerleştirmiş, vazo, masa, sandalye ve çiçek kısmındaki eksikler hariç her nesneyi oran orantı ile kâğıda oturtmaya çalışmıştır. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Resme ilk bakıldığında 1. ve 2. tablo, sol alt kısımdaki masa ve üzerindeki çiçekler dikkati çekmektedir. Öğrencinin resmine bakıldığında renk kullanımı açısından ana ve ara renk kullanımları görülmektedir. 1. Tabloya bakıldığında ilk önce kurşun kalemle çizilip, daha sonrasında renklere boyanmıştır. Öğrenci resminde renklerin kullanımını mavi, yeşil, turuncu, kahverengi ve konturlarda siyah çizgiler görülmektedir. 2. Tabloda alt kısımda eserle beraber değerlendirildiğinde perspektif açısından yanlış çizilmiştir. Orta kısımdaki masa ve arkadaki çiçek detayı ayrıntılı resmedilmiştir. 2. Tablodaki renk kullanımı 1. tablodan farklı olarak turuncu, mor ve pembenin üçüncül renginin kullanımı uygulanmıştır. Orta kısımdaki masa ayakları kahverengi, orta kısmı gri, çiçek kısmında da turuncu ve pembe tonları görülmektedir. 2. Tablodaki renk kullanımı sıcak tonlardan oluşurken 1. Tablodaki renkler çeşitli ve geneli soğuk renklerden oluşmuştur. Sağ orta kısımdaki masa, masanın üzerinde iki çiçek ve vazo renklendirilmiş diğerlerinden farklı olarak renk karışımları üst üste kullanılmıştır. Kurşun kalemle çizilen yerler sarının üçüncül rengiyle birleşip hardal sarısı renginde boyanmıştır. Masa detaylı çizildikten sonra gerçeğe uygun olarak yapraklar yeşil renginde, beyaz vazodaki bitkiyse hardal sarısı ve yeşilin karışımından bir renk elde edilerek üçüncül renk elde edilmiştir. Kullanılan renkler erkek çocuk resim özelliklerinden ayrılarak çeşitli renk kullanımını göstermektedir. Resimde görülen eksikliklerden bir tanesi de masa, sandalye ve vazoların resimde yer verilmemesidir. Eserle öğrencinin resmi karşılaştırıldığında masanın esere göre yerinin daha yukarıda, çiçeklerin daha küçük ve alt zemin kısmının boşluğunun daha fazla olduğu görülmektedir. Öğrencinin resmine verdiği isim "evdeki salon ve görseli" resme baktığında hissettiği ise "heyecan" dır. Resim 21'de görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri yerleştirmiş, eserde yukarıdaki kısımda bulunan 2. Tablo, sandalye, masa ve masa üzerindeki çiçekler, hayvan figürleri eksik çizilmiştir.1. tabloda ilk önce kurşun kalemle çizilmiş, masa ve çiçekler sonrasında tek renk tercih edilmiş mavi renkle kullanılmıştır. 2. Tablo kurşun kalemle çizilmiş ve boş bırakılmıştır. Öğrencinin resminde yerleşim eserle karşılaştırıldığında aynı şekilde konumlandırılmıştır. Resimde renk, tek renk olarak uygulanmıştır. Öğrenci resmini masa ve sandalye kısmındaki eksikler hariç her nesneyi oran orantı ile kâğıda oturtmaya çalışmıştır. Öğrencinin tek renk seçiminin nedeni pencereden görünen gökyüzü olabileceği söylenebilir. Genellikle erkek öğrenciler tarafından tercih edilen mavi renk, kız öğrencinin resminde etkin bir şekilde ve tek kullanılarak dikkat çekmektedir. Mavi renk kullanımı salt renk olarak bir enerjidir; negatif taraftadır ve bütün saflığıyla adeta uyarıcı bir hiçliktir. (Goethe, 2020) Çocuk resimlerinde mavi

renk kullanımı içe kapanıklık ve soğukluk, uzaklık duygu durumunu yansıtmaktadır. Duygu durumlarında genellikle olumsuz ve soğuk durumları anlatır. Öğrencinin resmi renk kullanımı açısından oldukça sade bitirilmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "karışık hayattaki heyecan" resme baktığında hissettiği ise "karman çorman" dır.

Resim 22: 9 yaş, kız, çalışma 2

Resim 23: 10 yaş, kız, çalışma 12

Resim 22'de görüldüğü gibi, 9 yaşındaki kız öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri eksik yerleştirmiş, bazı nesnelerin yerlerini değiştirip oran orantı olarak daha büyük ya da küçük çizilmiştir. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Resimde iki tablo, masa, sandalye ve hayvan figürlerine yer verilmiştir. Üst kısımda bulunan 1. tuval kurşun kalemle çizilmiş ve renk kullanılmamıştır. 2. tuvalde eserde görülen masanın kurşun kalemle çizilmiş sol kısım siyah renkle boyanmıştır. 2. tablonun hemen altında bulunan kurşun kalemle çizilmiş vazo içinde çiçekler, sandalye, sol kısımda bulunan eserdeki boyutundan daha küçük çizilmiş masa, masa üzerindeki vazo ve bitki görülmektedir. Masanın alt kısmında kedi figürü, yanında bulunan desen ve yüz ifadesi çizilmiştir. Eserde görülen figür ve nesneler oran orantısı eksik ve bazı nesneler küçük çizilmiştir. Öğrencinin resminde kullanılan renkler, sarı, kahverengi, koyu kahverengi ve siyah renkler kullanılmıştır. Renklerin gerçeklik döneminde olan öğrenci için gerçeğe uygun renk kullanımı mevcuttur. Masanın renginin kırmızımsı kahverengi sandalyenin koyu kahverengi olması gerçekçi bir renk kullanımını bize göstermektedir. Karışım renklerde sıcak tonlar arttıkça duygu durumunda olumlu duygular belirgin şekilde fark edilir. Sağ en alttaki kedinin sarı olması öğrencinin hayvan sevgisine işarettir. Diğer renk kullanımlarıysa bize olumsuz duyguları gösterir. Çiçeklerin renkli olmaması da diğer bir göstergesidir. Öğrencinin resmindeki isim tanımı renk kullanımıyla paraleldir. Arka plan oldukça sade bitirilmiştir. Kız öğrencilerinin genellikle kullandığı renklerin dışında bir renk kullanımı mevcut olmakla birlikte alışılmışın dışında renkler tercih edildiği görülmektedir. Öğrencinin resmine verdiği isim "karışık kafe" resme baktığında hissettiği ise "huzur" dur. Resim 23'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki kız öğrenci röprodüksiyon çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında eserde görülen nesneleri esere göre daha büyük ve daha küçük şekilde resmettiği görülmektedir. Eserdeki doluluk ve espas oranı kompozisyonda eksiklikler ortaya koymaktadır. 1. ve 2. tablo 1. tabloda kurşun kalem kullanımıyla beraber eserdekiyle benzer olarak masa, bitki ve arka plandaki çizgiler çizgisel olarak çizilmiş ve renk kullanımı görülmemektir. 1. Tablo ve 2. Tablo arasındaki boşluk eserde görülenden daha fazladır. Masa, sandalye, masa üzerindeki çiçekler ve alt kısımdaki figürler yer almaktadır. Öğrencinin resmindeki renk kullanımları pembe, mor ve turuncu renklerdir. Sıcak kontrast renklere hâkim renk kullanan öğrencinin duygu durumu hakkında sıcak renkler olumlu duygulara işarettir. Öğrencinin cinsiyeti de dikkate alındığında pembe tonu kız çocuklarının genellikle kullandığı renklerdir. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "karışık tablo" resme baktığında hissettiği ise "huzur" dur.

Resim 24: 9 yaş, erkek, çalışma 13

Resim 25: 10 yaş, erkek, çalışma 14

Resim 24'te görüldüğü gibi, 9 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resminde, eserle karşılaştırıldığında 1. tablonun öğrenci tarafından çizilmediği, sol orta kısımdaki masanın, masa sandalye ve hayvan figürleri öğrencinin resminde daha büyük çizilmiştir. Öğrencinin resminde bulunan, masa, masaüstündeki çiçekler, kedi figürü ve farklı nesneler yer almaktadır. Öğrencinin resmindeki renk kullanımı turuncu, yeşil, mavi, kırmızı ve kahverengi renkler kullanılmıştır. Resimde ara ve ana renk kullanımı çeşitli olarak kullanılmıştır. Ana ve ara renklerin tonlarını da resimde görmekteyiz. Soğuk ve sıcak renk kontrastlığı resimde görülmektedir. Kırmızı ve kırmızının tonları, turuncu ve turuncu tonu, kahverengi, gri, siyah, mavi ve tonları, yeşil ve tonları resimde uygulanmıştır. Erkek öğrencinin yaşının ve cinsiyeti göz önüne bulunduğunda renkleri yaratıcı olarak kullandığı, renklerin ikincil ve üçüncül tonlarının resimde uygulanması erkek öğrencilerde nadir görülen renk algısına sahip olduğu söylenebilir. Öğrencinin resmindeki renk kullanımları dikkate alındığında resminde genelinde renk çeşitliliği ve etkin renklerin sıcak tonlarda olması bize öğrencinin duygu durumunun olumlu olduğunu göstermektedir. Resmin içindeki detaylara bakıldığında al kısımdaki yeşil ve kırmızı kullanımı aynı figür üzerine ayrı ayrı kullanılması, figürün üzerindeki korku ifadesi olumsuz hislerin de ayrıntıda yer aldığını görmekteyiz. Resimde renkler öğrencinin hissettiği duyguya verdiği isimle örtüşmektedir. Resmi renklendirirken heyecanlanması renkleri çok çeşitli kullanmasına neden olmuştur. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrencinin resmine verdiği isim "garip olmayan bir kafe" resme baktığında hissettiği ise "heyecan-bütün duygular" dır. Resim 25'te görüldüğü gibi, 10 yaşındaki erkek öğrenci çalışmasını, iç mekân resmiyle oluşturmuştur. Öğrenci resmini ilk önce kurşun kalem daha sonra pastel boyayla boyamayı tercih etmiştir. Öğrencinin kedi üzerinde kullandığı sarı renk hayvan sevgisine işaret edebilir. Sadece hayvanları çizmesi dikkat çekici bir detaydır. Öğrencinin resmine verdiği isim "restoran" resme baktığında hissettiği ise "sinirlilik" dir.

Sonuç

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerine Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eserinin etkilerinin renk açısından incelenmesi amacını oluşturan bu araştırmada, 9-12 yaş grubundaki öğrenciler arasında, bir sanatçının eserinin siyah-beyaz hali yansıtıldığında öğrencilerin hangi renkleri seçeceği değerlendirilmiştir. 1. gruptaki İlköğretim okulundaki öğrencilere resim öncesi renk hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışma grubundaki öğrencilerin 6 çalışmasında sadece kurşun kalem kullanıldığı görülmektedir. Sanatçının eserinin siyah-beyaz olarak sunumundan öğrencilerin etkilenerek, renk tercih etmek istemedikleri ve gördüklerinin aynısını uygulamaya çalıştıkları söylenebilir. Çalışma grubunun resimlerinde mavi, sarı, kahverengi, yeşil ve siyah kullanımı baskın olduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubundaki erkek öğrencilerde genellikle esere bağlı kaldığından siyah-beyaz kullanmayı tercih etmiştir. Araştırmanın

sonucunda mavi renk kullanımına genellikle erkeklerde karşılaşılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu olup eğitim verilmeyen 2. grupta İlköğretim okulunda çeşitli renk kullanımları cinsiyet fark etmeksizin görülmektedir. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerine Matisse'nin "Büyük Kırmızı İç Mekân" isimli eserinin etkilerinin renk açısından incelenmesi olarak belirlenen bu araştırmanın sonucunda; renk konusu anlatılmayan öğrencilerde renklerin daha serbest kullanıldığı, renk konusu anlatılan deney grubunda ise daha az renk kullanımına karşılaşılmıştır. Bu sonuca bağlı olarak öğrencilerin resim yaparken daha özgün çalışmalara yönlendirilmesinin önem taşıdığı söylenebilir. Sunulan eserlerle öğrencilerin esere bağlı kalmaya çalıştıkları ve bu durumunda onları renk açısından sınırlandırdığı sonucunu verebilir. Ana renklerin her iki grupta da sık kullanıldığı ikinci grupta ise ana ara ve açık ve koyu değerdeki renk kullanımlarını kullanıldığı görülmektedir. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin sınırlama yapılmadan daha renkli resimler yapıldığı sonucuna varılmıştır.

Kaynaklar

Charles, V., Manca, J., Mcshane, M., Wigal, D. (2011). 1000 Muhteşem Resim, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Goethe, J., W. (2020). Renk Öğretisi (Çev. İlknur Aka). İstanbul: Kırmızı Yayınları.
Eroğlu, Ö. (2020). Vasilly Kandinsky Sanatta Tinsellik Üzerine (2. Baskı). İstanbul: Tekhne Yayınları.
Farting, S. (2011). Ölmeden Önce Görmeniz Gereken 1001 Resim, İstanbul: Caretta Yayınları.
Aageson, D., Rabinow, R. (1952). Matisse in Search of True Painting, the Metropolitan Museum of Art New York, Yale University Press New Haven.
Karasar, N. (2014). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
Kılıç, N. (2002). Projektif Bir Teknik Olarak İlköğretim Çocuğu Resimleri, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Eskişehir.
San, İ. (2017). Çocuk ve Sanat. İstanbul: Yeni İnsan Yayınları.
Üner, Ö. (2010). Resmin Temelleri (1. Baskı). Ankara: Say Yayınları.

AN INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF HENRI MATISSE'S WORK ON THE PAINTINGS OF PRIMARY SCHOOL 4th GRADE STUDENTS IN TERMS OF COLORS

Oğuz Yurttadur, Tuğba Bayrakdar, Aylin Gürbüz

ABSTRACT

Paintings have a great place in having an idea about children. Art education not only guides us in understanding the emotions and thoughts of children, but also gives us information about the world of imagination. Differentiating pictures in each age group, the ability to draw pictures and recognize reality in children in the 6-12 grouping period develops depending on physiological characteristics. Accordingly, color perception, noticing color and distinguishing from each other are clearly seen. As the child's age grows, color preferences of children also differ according to age. Although the child in the grouping period realizes the reality and the environment, he uses the colors of his own imagination in terms of color preferences. The main purpose of this research is to examine the effects of Henri Matisse's work on the paintings of 4th grade primary school students in terms of color, and to evaluate which colors the students will choose when the black and white version of an artist's work is reflected among the students in the 9-12 age group in the grouping period. In the research, Henri Matisse's "Great Red Interior" was chosen in terms of color preferences and presented to the students in black and white before the application. The colors chosen by the students in their paintings; It was evaluated by comparing age, gender and students in different schools in the same age group. The method of this research is experimental model and the study group was handled in 2 separate groups. In the 1st group in the experimental groups, 40 minutes of lecture was given to 16 people, and in the 2nd group, which was the control group, the color preferences of 19 students were examined without giving any lectures. The study group of this research consists of 4th grade students studying in Kemal Yener Primary School in Sapanca district of Sakarya province in the 2021-2022 academic year and 4th grade students in Sapanca Primary School. A total of 35 students, 21 of whom were girls and 14 of whom were boys, were applied to the study group. As a result of the examinations on the color choices in the pictures, the conclusion part of the research was formed.

Keywords: Children's Paintings, Art, Color, Matisse